

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ : ประเมินโครงการพัฒนาสตรี : กรณีศึกษา
 ศูนย์สงเคราะห์และฝึกอาชีพสตรีภาคเหนือ
 ชื่อผู้เขียน : นายวัลลภ พลอยทับทิม
 วิชาสาขามหาบัณฑิต : สาขาวิชาการเมืองการปกครอง
 คณะกรรมการสอบค้นคว้าแบบอิสระ :

รองศาสตราจารย์สมศักดิ์	เกียรติถึงแก้ว	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์	สินสวัสดิ์	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์	ณ บางช้าง	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาสตรี : กรณีศึกษา ศูนย์
 สงเคราะห์และฝึกอาชีพสตรีภาคเหนือ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพการเปลี่ยนแปลงด้าน
 ลักษณะการมีงานทำ การเพิ่มรายได้ของผู้สำเร็จการฝึกอบรมวิชาชีพ และการเพิ่มรายได้
 ของครอบครัว หลังจากสำเร็จการฝึกอบรมวิชาชีพจากศูนย์สงเคราะห์และฝึกอาชีพสตรี
 ภาคเหนือ จังหวัดลำปาง กรมประชาสงเคราะห์ ซึ่งได้ดำเนินการฝึกอบรมวิชาชีพ จำนวน
 10 สาขาวิชาชีพ ได้แก่ ตักเย็บเสื้อผ้าสตรี ตักเย็บเสื้อผ้าชาย เสริมสวยสตรี แต่งผมชาย
 การบ้านการเรือน โภชนาการ การช่างประดิษฐ์ บริการโรงแรม ทอผ้าเครื่องจักร และ
 ทอผ้าที่กระตุก ให้กับสตรีที่มีฐานะยากจนและคอยโอกาสศึกษานอกจาก 16 จังหวัดภาค
 เหนือ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมวิชาชีพได้มีความรู้ด้านวิชาชีพสามารถ
 นำไปประกอบอาชีพที่มีรายได้เลี้ยงตัวเองและครอบครัว อันเป็นการป้องกันการประกอบ
 อาชีพในทางเลื่อมเสียศีลธรรม ดังนั้นการฝึกอบรมวิชาชีพจึงเป็นวิธีการหนึ่งในการพัฒนา
 สตรีให้มีความรู้ความสามารถเพื่อเป็นพลังสำคัญส่วนหนึ่งในการพัฒนาครอบครัวและประเทศ
 ชาติ

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา ได้จากผู้เข้ารับการฝึกอบรมวิชาชีพ รุ่นที่ 25
 เข้ารับการฝึกอบรมวิชาชีพระหว่างเดือนตุลาคม 2534 - มีนาคม 2535 จำนวน 250 คน

และผู้สำเร็จการศึกษามหาวิทยาลัย วันที่ 25 หลังจากได้ประกอบอาชีพแล้วเป็นเวลา 3 เดือน
จำนวน 121 คน

ผลการศึกษาพบว่า หลังจากสำเร็จการศึกษามหาวิทยาลัย จะมีการเปลี่ยนแปลง
ด้านลักษณะการมีงานทำ การเพิ่มรายได้ให้กับตนเอง และการเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว
ดังนี้คือ

1. ลักษณะการประกอบอาชีพมีการเปลี่ยนแปลง หลังจากสำเร็จการศึกษามหาวิทยาลัย ผู้สำเร็จการศึกษามหาวิทยาลัย ได้ประกอบอาชีพตามสาขาวิชาชีพที่ได้รับการอบรม เช่น งานคักเย็บเสื้อผ้า งานเสริมสวย งานเสิร์ฟอาหาร เป็นต้น
2. เขตพื้นที่สถานประกอบการมีการเปลี่ยนแปลง ผู้สำเร็จการศึกษามหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพในเขตจังหวัดกมุขลำนานา เกษมและกรุงเทพมหานคร
3. การนำความรู้ที่ได้รับจากการศึกษามหาวิทยาลัย เพื่อนำไปประกอบอาชีพไม่มีการเปลี่ยนแปลง ผู้สำเร็จการศึกษามหาวิทยาลัยสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการศึกษามหาวิทยาลัยไปประกอบอาชีพ เช่น เกี่ยวกับความคาดหวังของผู้เข้ารับการศึกษามหาวิทยาลัย
4. รายได้ก่อนและหลังการศึกษามหาวิทยาลัย มีการเปลี่ยนแปลงหลังจากสำเร็จการศึกษามหาวิทยาลัย ผู้สำเร็จการศึกษามหาวิทยาลัยได้ประกอบอาชีพตามสาขาวิชาชีพที่ได้รับการอบรม รวมทั้งได้รับรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากเดิมก่อนเข้ารับการศึกษามหาวิทยาลัย ซึ่งได้สร้างความพอใจให้กับผู้สำเร็จการศึกษามหาวิทยาลัย เป็นส่วนใหญ่
5. การได้รับผลประโยชน์ด้านอื่น ๆ นอกจากได้รับรายได้ที่เพิ่มขึ้นแล้ว ผู้สำเร็จการศึกษามหาวิทยาลัยยังได้รับผลประโยชน์ด้านอื่น ๆ จากสถานประกอบการ เช่น อาหาร ที่พัก การรักษาพยาบาล ฯลฯ
6. การนำความรู้พิเศษไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพ ผู้สำเร็จการศึกษามหาวิทยาลัยยังได้รับบริการด้านการอบรมความรู้พิเศษจากศูนย์ส่งเสริมและฝึกอาชีพสตรีภาคเหนือ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิต เช่น การอบรมพัฒนาคุณภาพชีวิต การอบรมปรับสภาพ เป็นต้น
7. ปัญหาจากการประกอบอาชีพมีการเปลี่ยนแปลง ผู้สำเร็จการศึกษามหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาใด ๆ ทั้งสิ้นขณะประกอบอาชีพ ทั้งนี้เพราะสามารถนำความรู้พิเศษไปใช้

ประโยชน์ในการปรับตัว กับการประกอบอาชีพระบบอุตสาหกรรมใหม่

8. การนำรายได้ช่วยเหลือครอบครัวก่อนและหลังการฝึกอบรมวิชาชีพมีการเปลี่ยนแปลง ผู้สำเร็จการฝึกอบรมวิชาชีพได้นำรายได้ส่วนหนึ่งจากการประกอบอาชีพช่วยเหลือครอบครัว โดยสมาชิกของครอบครัวส่วนใหญ่ได้นำรายได้เป็นค่าใช้จ่ายประจำวัน ชำระหนี้สิน และสร้างบ้านหรือต่อเติมหรือซ่อมแซมบ้าน

จากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ผู้สำเร็จการฝึกอบรมวิชาชีพได้ประกอบอาชีพตามสาขาวิชาชีพที่ต้องการทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น และส่วนหนึ่งยังสามารถนำไปช่วยเหลือครอบครัวเพื่อแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายของครอบครัว ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงได้เสนอว่า รัฐบาลโดยกรมประชาสงเคราะห์ควรส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณรับสมัครแต่ละรุ่นเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งส่งเสริมภาคเอกชนและหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการฝึกอบรมวิชาชีพให้กับสตรีในชนบทที่ยากจนในเขตพื้นที่อื่น ๆ รวมทั้งเน้นการฝึกอบรมภาคปฏิบัติเพื่อทำให้เกิดความชำนาญและความมั่นใจในการประกอบอาชีพ นอกจากนี้ควรให้ความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่เป็นประโยชน์ในการประกอบอาชีพระบบอุตสาหกรรมใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้ด้านกฎหมายแรงงาน กฎหมายประกันสังคม ลักษณะอุตสาหกรรมใหม่ แบบแผนการมีรายได้และรายจ่าย

Independent Study : Evaluation of The Project
 on Women Development : A Case
 Study of Welfare and Vocational
 Training Center for Northern Women

Author : Mr. Wonlop Phloytabtim

M.A. (Political Science) : Politics and Government

Examining Committee :

Assoc. Prof. Somsak	Keawkingeo	Chairman
Assoc. Prof. Dr.Narong	Sinsawasdi	Member
Assoc. Prof. Prachid	Na Bangchang	Member

Abstract

It is a known fact that the girls who are lured to prostitution, mostly come from the northern region. The genesis of this problem is the high level of unemployment among northern women which has made these women vulnerable to enter the old lucrative profession. How to solve this interrelated problem is of great concern and importance to Thai government.

As a counter measure to fight the growing problem of prostitution, Department of Public Welfare, Ministry of Interior, sets up the Center for Northern Women's Welfare and Vocational Training in Lampang province in 1979. According to the official expectation, the offerings of vocational training in 10 most useful disciplines to low income women who live in 16 northern provinces could divert and alleviate the existing trend of prostitution.

The study titled "Evaluation of Women Development Project: A case study of the Center for Northern Women's Welfare and Vocational Training" is aimed at assessing the Center's performance in attaining its aforementioned objectives.

Data which are used in this study derived from field questionnaires of which the respondents are the Center's former students. The size of the sample is 250 former students all of whom are in the twenty-fifth class which receives the vocational training from October 1991 to March 1992. The questionnaires are conducted 3 months after the completion of the training.

The completion of vocational training brings many changes to the lives of these Center's former students and these changes are for the betterments. Details of the findings can be summarized as follow:

1. Changes in types of work. The trained women get new and better jobs which are in line with their trained vocational skills.
2. Changes in workplace. The new and better jobs enable the trained women to have changes in workplace mostly by moving from rural to urban areas especially to Bangkok.
3. The obtained vocational knowledge is useful to the trained women's occupations as it has been earlier expected.
4. The new and better jobs bring about satisfactory increase in income.
5. The fringe benefits are also increased.
6. The supplementary knowledge in family planning, health education and Thai culture is also useful to the trained women.
7. With the supplementary knowledge, the trained women

can easily and successfully adjust themselves to the modern working environments.

8. The increase in income enables the trained women to cope with the ever rising costs of living.

Thus, the completion of vocational training at the Center has made many changes for the betterments in lives of these northern women.

The achievements of the Welfare and Vocational Training Center for northern women in Lampang province have made Department of Public Welfare to consider the policy to set up vocational training centers in other regions of Thailand of which the one in the Northeast is the most probable.

However, the study would like to propose a recommendation to improve the Center's performance, that is: in addition to offering vocational training, new courses which could be of great importance in self adjustments to modern working environments, such as labour law, social security law and health education should also be offered.

The setting up of women's vocational training center in Lampang province has created a model with a method of how to solve the problem of unemployment among northern women in a very efficient and effective way. The rights and wrongs which are indicated in this study would be priceless example to the later similar projects.